

Transformacijska teorija učenja

Općenito

Transformacijska teorija učenja je **humanistička teorija učenja** koju je uveo **Jack Mezirow** 1981. godine ¹⁾. Ova teorija se ne bavi općim aspektima učenja, već **transformacijskim učenjem** kod odraslih osoba: učenje koje **snažno utječe na učenika**, njegova **vjerovanja** i **vrijednosti**. U ovoj teoriji,

*„učenje je shvaćeno kao proces korištenja prethodnog tumačenja za konstruiranje novog ili revidiranog nečijeg iskustva kako bi se usmjerilo buduće djelovanje“. ²⁾

Što je transformacijska teorija učenja?

Budući da se temelji na važnosti iskustva i njegova razumijevanja, Mezirowa teorija se odnosi na odrasle učenike. Odrasli tijekom života nakupljaju puno iskustva u smislu asocijacija, pojmova, vrijednosti, osjećaja i uvjerenja. Ti elementi iskustva formiraju velik broj **značenja shema**, od kojih svaka sadrži samo specifična znanja i vrijednosti. Kako je Mezirow definirao, shema je:

*konstelacija koncepata, uvjerenja, prosudbi i osjećaja koji oblikuju određenu interpretaciju.“³⁾

Primjer djelovanja sheme je kako ćemo se ponašati prema beskućniku. ⁴⁾ Cjelokupno značenje shema zajedno čini **perspektivu značenja**, kako Mezirow opisuje, nečiji kompletni pogled na svijet ili *opći referentni okvir*. Značenje perspektive se stječe pasivno do rane odrasle dobi, često kroz značajna iskustva s nastavnicima ili roditeljima te se kasnije modificira kroz transformacijsko učenje.

Ono što karakterizira transformacijsko učenje je početna nemogućnost da sa novi materijal smjesti u postojeće okvire shema, što rezultira potrebom da se mijenja. Na primjer, promjena stava prema beskućnicima nakon što se shvatilo koliko je njihov život težak. Takva iskustva se također nazivaju *perspektivne transformacije*. Često dolaze nakon životnih iskustava, često povezanim s jakim emocionalnim reakcijama. To mogu biti osobne krize poput razvoda, smrti prijatelja ili člana obitelji, ratova, katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem, zdravstvenih kriza itd., no ne moraju uvijek biti tako radikalne. ⁵⁾

U učionici obično tri vrste iskustva mogu dovesti do transformacijskog učenja ⁶⁾:

- **iskustvo**
- **kritičko razmišljanje**
- **racionalna rasprava**

Obično to slijedi jedno za drugim: jako emocionalno iskustvo potiče kritičko razmišljanje i analizu sličnih iskustava iz prošlosti što će, u raspravi s drugima s različitim ili sličnim točkama gledišta, rezultirati novim zaključcima i transformacijskom perspektivom.

Koje je praktično značenje teorije transformacijskog učenja?

Različiti autori su predložili različite uloge učenika i nastavnika tijekom transformacijskog učenja. Uloga studenta je uglavnom da preuzmu odgovornost za svoje učenje i stvore ugodno okruženje, a prijedlozi nastavnicima se uglavnom odnose na ⁷⁾:

- stvaranje **sigurnog okruženja** koje će dovesti do odnosa kojeg karakterizira **povjerenje i briga**
- **razumijevanje razloga** zbog kojeg žele potaknuti promjenu u učenicima, a ne samo koje su promjene i kako ih postići
- pomoć u razvoju **kritičkog mišljenja** kod učenika
- uzimanje u obzir i govorenje o osjećajima kod učenika
- omogućiti učenicima da primijene nove spoznaje izvan učionice
- pomaganje drugima dijeljenjem svojih iskustava
- biti **uzor** pokazujući svoju želju za promjenama i učenjem

Ključne riječi i najvažnija imena

• **teorija transformacijskog učenja, učenje odraslih, značenje perspektive, značenje sheme, značenje transformacije, iskustvo, kritičko razmišljanje, racionalna rasprava**

* [Jack Mezirow](#)

Literatura

[Taylor, Edward W. Transformative learning theory. New Directions for Adult and Continuing Education, no. 119: 5-15. 2008.](#) [Cooper, S. Theories of Learning in Educational Psychology. Jack Mezirow: Transformational Learning Theory. Retrieved April 1, 2011.](#)

Pročitaj više

[Mezirow, J., and Associates \(eds.\). Learning as Transformation. San Francisco: Jossey-Bass, 2000.](#)
[Cranton, Patricia. Understanding and Promoting Transformative Learning: A Guide for Educators of Adults. Jossey-Bass Higher and Adult Education Series. Jossey-Bass, 350 Sansome Street, San Francisco, CA 94104-1310, 1994.](#) [Taylor, Edward W. The theory and practice of transformative learning: a critical review. ERIC Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education, 1998.](#)

1) Mezirow, J. D. A critical theory of adult learning and education. *Adult Education Quarterly*, 32(1), 3-24. 1981. 2) Mezirow, Jack. "Contemporary Paradigms of Learning." *Adult Education Quarterly* 46, no. 3: 158 -172, Spring 1996. 3) Mezirow, Jack, and Others. *Understanding Transformation Theory*.

Adult Education Quarterly 44, no. 4: 222-44. 1994. 4) , 6) Taylor, Edward W. The theory and practice of transformative learning: a critical review. ERIC Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education, 1998. 5) Taylor, Edward W. Transformative learning theory. New Directions for Adult and Continuing Education, no. 119: 5-15., 2008. 7) Mezirow, J. Transformative learning: Theory to practice. New directions for adult and continuing education, no. 74: 5-12, 1997.

<http://edupoint.carnet.hr/casopis/38/clanci/3>

*<http://www.as.edu.rs/static/pdf/Andragoske%20studije%202004-1%262.pdf>

1)

Mezirow, J. D. A critical theory of adult learning and education. Adult Education Quarterly, 32(1), 3-24. 1981.

2)

Mezirow, Jack. "Contemporary Paradigms of Learning." Adult Education Quarterly 46, no. 3: 158 -172, Spring 1996.

3)

Mezirow, Jack, and Others. Understanding Transformation Theory. Adult Education Quarterly 44, no. 4: 222-44. 1994.

4) 6)

Taylor, Edward W. The theory and practice of transformative learning: a critical review. ERIC Clearinghouse on Adult, Career, and Vocational Education, 1998.

5)

Taylor, Edward W. Transformative learning theory. New Directions for Adult and Continuing Education, no. 119: 5-15., 2008.

7)

Mezirow, J. Transformative learning: Theory to practice. New directions for adult and continuing education, no. 74: 5-12, 1997.

From:

<https://learning-theories.org/> - **Learning Theories**

Permanent link:

https://learning-theories.org/doku.php?id=hr:learning_theories:transformatve_learning_theory&rev=1386802406

Last update: **2023/06/19 15:49**

